



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **A. G. S.**, narozen „X“, státní příslušnost Irák,
t. č. adresa pro doručování „X“,
zastoupen JUDr. Jiřím Rouskem, advokátem,
sídlem Dubská 390/4, 415 01 Teplice,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolu 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2019, č. j. OAM-1300/VL-07-K09-PD7-2006, E. č. „X“,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2019, č. j. OAM-1300/VL-07-K09-PD7-2006, E. č. „X“, jímž bylo ve věci žádosti žalobce o prodloužení mu udělené doplňkové ochrany na území České republiky rozhodnuto tak, že žalobci se podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) se doplňková ochrana neprodlužuje.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“) a § 14a a § 53a odst. 4 zákona o azylu. Poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Az 68/2017-58. Dále citoval ze zdrojů popisujících bezpečnostní situaci v Iráku, kterou shrnul jako velmi špatnou a nestabilní. Především uvedl, že dle zprávy organizace UNICEF o Irácké republice z února 2018 se situace v zemi sice pomalu zlepšuje, avšak v některých oblastech stále probíhají útoky teroristické organizace Islámský stát na irácké bezpečnostní složky. Dle statistik UNAMI z května 2019 byl Bagdád, odkud žalobce pochází, nejhůře zasaženou oblastí po většinu roku 2018, co se týče počtu obětí útoků. Dle zdrojů OSN se mezi Irákem a Sýrií pohybuje 20 000 až 30 000 bojovníků teroristické organizace Islámský stát (dále jen „IS“). Dle zprávy Al-Džazíry ze dne 7. 9. 2018 odpálili bojovníci IS minometné granáty do vládní čtvrti v Bagdádu. Dle zprávy Finské imigrační služby ze dne 6. 2. 2018 jsou dalším rizikem bývalý příslušníci šiitských milic, kteří si nedovedou najít uplatnění na běžném trhu práce a stávají se členy kriminálních skupin, rovněž narůstá sektářská nesnášenlivost. Americké ministerstvo zahraničí hovoří o nových regionálních hrozbách ze strany Iránu a jeho spojenců. S odkazem na zprávu Al-Džazíry ze dne 7. 9. 2018 o dlouhodobé politické nestabilitě v Iráku konstatoval, že vnitřní přesídlení není možné. Před cestou do Iráku, zvláště pak na jih, varovalo rovněž Francouzské ministerstvo zahraničí ve své zprávě ze dne 3. 10. 2018. Taktéž Ministerstvo vnitra Spojeného království ve své zprávě ze dne 7. 9. 2018 upozornilo na bombové útoky podél cest, útoky na civilní a vojenská vozidla, falešné kontroly a únosy vozidel. Bezpečnostní situaci v Iráku shrnul tak, že se nedomnívá, že by od roku 2017, kdy mu byla prodloužena doplňková ochrana, došlo k tak významné změně okolností, že mu při návratu do vlasti nebude hrozit vážné ohrožení života či lidské důstojnosti vzhledem ke svévolnému násilí a vnitřnímu ozbrojenému konfliktu.
3. Zdůraznil, že z dostupných informací nelze dospět k závěru, že se bezpečnostní situace v Iráku a riziko útoku na jeho osobu snížilo oproti roku 2017 tak zásadním způsobem, aby mu při návratu do vlasti nehrozilo riziko osobní vážné ohrožení života či lidské důstojnosti, neboť policie v Iráku nestíhá předcházet a trestat trestné činy. Jestliže by se žalobce obrátil na polici, stejně by mu nepomohla.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl, a uvedl, že při porovnání informací nashromážděných během správního řízení s tvrzeními žalobce uvedenými v řízení o udělení doplňkové ochrany a s jeho tvrzeními uvedenými v řízení o prodloužení doplňkové ochrany dospěl k závěru, že došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace ve vztahu k tvrzeným potížím a ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, že doplňkové ochrany už není zapotřebí. Podotkl, že důvodem pro udělení doplňkové ochrany žalobci byla skutečnost, že bezpečnostní situaci, která v Iráku panovala v době, kdy žalobci byla udělena doplňková ochrana, nebylo možno hodnotit za natolik uspokojivou, aby bylo možno vyloučit ohrožení jeho života či lidské důstojnosti a hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Z obstaraných informačních zdrojů bylo dle žalovaného zřejmé, že irácké státní orgány vynakládaly značné a mnohaleté úsilí o eliminaci vlivu extremistických živlů (a to předně IS) vojenskými prostředky a mají v současnosti evidentní a nepopíratelný zájem vypořádat se s kriminálními praktikami radikálních islamistických skupin a jejich aktivity vyšetřovat a postihovat. Žalovaný zároveň s ohledem na jím shromážděné informace nepopíral, že v Iráku dochází i v současné době k určitým bezpečnostním incidentům, zároveň však zdůraznil, že tyto Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

incidenty se uskutečňují nahodile a ve zcela omezené míře jako důsledek terorismu, který ostatně zasahuje i jiné státy ve světě, např. i státy Evropské unie, kde je v podstatě důsledkem aktuální bezpečnostní situace ve světě, tj. tyto incidenty nelze rozhodně posoudit jako celoplošně rozšířené a nerozlišující násilí, navíc s prokázanou klesající tendencí, coby důsledek státní bezpečnostní politiky. Poznamenal, že po porážce IS v roce 2017 a obnovení schopnosti iráckých bezpečnostních sil udržovat pořádek v rámci celé země se pozornost Irácké vlády přesouvá k dalším otázkám, jako jsou lidská práva, humanitární situace nebo hrozby terorismu. Irácká vláda na mezinárodní úrovni přijala řadu závazků v oblasti garance lidských práv a ochrany práv menšin. Konstatoval, že za pomoci (a někdy i tlaku) mezinárodní komunity se dílčí kroky v jejich implementaci daří prosadit na vládní úrovni. Přestože současné kroky vlády v realizaci mezinárodních závazků naráží v některých bodech na nedostatečnou kapacitu a schopnosti vlády, nelze podle názoru žalovaného v žádném případě tvrdit, že by irácké autority, alespoň na centrální úrovni byly nápomocny porušování lidských práv či pronásledování skupin obyvatelstva (náboženské menšiny, LGBTI komunita, ženy, atd.). Konstatoval, že současná irácká ústava zaručuje svobodu vyznání, většina politických vůdců vyjádřila svou podporu náboženskému pluralismu. Dle názoru žalovaného tak bylo naprosto zřejmé, že v zemi původu žalobce došlo po porážce IS v roce 2017 ke zlepšení schopnosti bezpečnostních složek zajistit pořádek a dodržování lidských práv do té míry, že je možné situaci hodnotit jako natolik uspokojivou, aby bylo možno v případě jeho návratu vyloučit ohrožení života či lidské důstojnosti a hrozbu nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Zdůraznil, že se zabýval i žalobcem naznačenými rodinnými vazbami na území České republiky. Z výpovědi žalobce, jakož i z jeho úřední činnosti bylo žalovanému známo, že na území České republiky pobývá na základě jí udělené doplňkové ochrany manželka žalobce, paní K. M. M. A. A., které však nebyla udělená doplňková ochrana rozhodnutím správního orgánu č. j. OAM-597/ZA-ZA11-K09-PD2-2017 rovněž prodloužena.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

5. V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že tvrzení žalovaného k situaci v Iráku jsou velmi obecná a zobecňující, která se absolutně nevztahují k jeho osobě a hrozbám, které mu hrozí. Odmítl tvrzení žalovaného ohledně zlepšení bezpečnostní situace v Iráku a zdůraznil, že nebezpečnost situace v Iráku je všeobecně známou informací a poukázal na článek dostupný na www.lidovky.cz. Upozornil na to, že v žalobě uvedl konkrétní důvody, pro které je dán důvod pro prodloužení doplňkové ochrany. Zdůraznil své vazby na území České republiky. Podotkl, že předmětem žaloby není řešení otázky, zda má další možnosti řešení pobytu na území České republiky, či nikoli, stejně tak předmětem žaloby není rozhodnutí žalovaného ve věci jeho manželky.

Ústní jednání

6. Při jednání konaném dne 4. 11. 2019 právní zástupce žalobce trval na tom, že žaloba je důvodná. Uvedl, že z provedeného dokazování plyne složitá náboženská situace v Iráku, což potvrzuje tvrzení žalobce o možném nebezpečí ze strany kmene jeho manželky v souvislosti s uzavřením sňatku s jeho manželkou, která je jiného vyznání než on. Dále poukázal na to, že provedené důkazy svědčí o neklidné situaci v Iráku, a hrozí mu tak hrozba vážné újmy v případě návratu do země původu. Konstatoval, že žalobce je v České republice delší dobu, pracuje a je zde zdravotně pojištěný, a proto splňuje podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání uvedl, že doplňková ochrana byla žalobci udělena v roce 2007, přičemž k jejímu neprodloužení došlo až žalobou napadeným rozhodnutím v roce 2019, neboť prodloužení doplňkové ochrany již není potřeba. Konstatoval, že žalovaný rozhodl po právu, žaloba je nedůvodná, a proto navrhuje zamítnutí žaloby. Zdůraznil, že žalobce v žalobě neuvádí žádná konkrétní procesní pochybení žalovaného, kromě obecných tvrzení o nedostatečnosti informací o zemi původu. Konstatoval, že v žalobě je uvedena v podstatě jediná podstatná námitka týkající se bezpečnostní situace v Iráku. Žalovaný ve svém rozhodnutí poukázal na množství informací o zemi původu, které si obstaral, vysvětlil, v čem došlo ke změně od roku 2007, kdy byla žalobci udělena doplňková ochrana. Poznamenal, že žalobce se ve správním řízení neseznámil ani se nevyjádřil k podkladům rozhodnutí. Považoval za zásadní, že se žalobce i jeho manželka do Iráku pravidelně vraceli, manželka žalobce výslovně uvedla, že v E. považuje situaci za dobrou a že jí v zemi původu nic nehrozí. Uvedl, že pokud chce žalobce legalizovat svůj pobyt, může využít institutů zakotvených v zákoně o pobytu cizinců.
8. Soud k návrhu žalobce dle § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) provedl dokazování sdělením podstatného obsahu článku z webu www.lidovky.cz ze dne 12. 9. 2019, jehož název je: *Napětí na Blízkém východě roste. USA stahují z Iráku diplomaty a země EU ruší výcvik vojáků, Češi zůstávají*; z tohoto článku soud zjistil, že německá a nizozemská armáda kvůli sílícímu regionálnímu napětí přerušily výcvikové mise a že americké ministerstvo zahraničí nařídilo všem méně důležitým diplomatům a vládním pracovníkům USA, aby opustili Irák. Dále soud k návrhu žalobce provedl dokazování sdělením podstatného obsahu doporučení Ministerstva zahraničních věcí týkající se specifík, bezpečnostní situace a doporučení turistům z 12. 9. 2019, z něhož soud zjistil, že Ministerstvo zahraničních věcí doporučuje občanům České republiky při přípravě a realizaci cest do Iráku maximální obezřetnost s ohledem na dlouhodobou komplikovanou bezpečnostní situaci v Iráku a z ní plynoucí rizika, a to i přes postupující trend směrem ke stabilizaci bezpečnostní situace v Iráku. Dále soud k návrhu žalobce provedl dokazování potvrzením Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky o stavu závazků týkajících se pojištění na veřejném zdravotním pojištění ze dne 27. 9. 2019, podle kterého tato pojišťovna neeviduje u žalobce nedoplatky, a dále pracovní smlouvou ze dne 25. 9. 2019, podle které žalobce byl od 25. 9. 2019 zaměstnán jako řidič dodávky.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
10. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po provedeném jednání dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím ze dne 20. 2. 2007, č. j. OAM-1300/VL-07-C09-2006, ev. č. „X“, byla žalobci podle § 14a zákona o azylu udělena ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dobu 18 měsíců doplňková ochrana, a zároveň bylo rozhodnuto o tom, že žalobci se azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu neuděluje. Následně baly žalobci doplňková ochrana rozhodnutími žalovaným prodloužována. Dne 28. 11. 2018 podal žalobce žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky.
12. V rámci pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 15. 5. 2019, žalobce uvedl, že v Iráku zažil v březnu 2006 pokus o vraždu a že jeho tělo je plné kulek. Kmen, který se jej tenkrát snažil zabít, jej pronásleduje. Tento kmen ho pronásleduje, jelikož nesouhlasí se svatbou s jeho ženou, neboť manželka je sunnitka a on je šiita. Přes tchána obdržel několik vyhrůžek, osobně mu nikdo nevyhrožoval. Dále uvedl, že do Iráku vycestoval v roce 2012, 2015 a 2016, neboť tam žije jeho manželka a snažili se o umělé oplodnění, bydlel v E. v bytě, který je napsaný na jeho osobu. V České republice se mu žije, v současné době je bez práce, nemůže pracovat vzhledem k bolesti, neboť má kulku v hrudníku, která mu působí bolest. Má nějaké úspory. Uvedl, že má v Iráku rodiče a hodně příbuzných, kteří žijí v Bagdádu. Má ještě bratry v Holandsku.
13. Součástí spisové dokumentace je rovněž protokol o pohovoru s manželkou žalobce K. M. M. A. A. ze dne 15. 5. 2019, které rovněž nebyla prodloužena jí udělená doplňková ochrana. Při pohovoru manželka žalobce uvedla, že jediným důvodem žádosti o prodloužení doplňkové ochrany je snaha být zde s manželem, který tu žije již 13 let. Před odchodem z Iráku žila v rodinném domě v E., v Iráku má mimo rodičů i strýce, tety a jejich děti. V Iráku byla naposledy bez doprovodu manžela navštívit své nemocné rodiče od 30. 3. 2018 do 29. 6. 2018, tedy v době, kdy měla udělenou doplňkovou ochranu. Od roku 2007 ji manžel v E. navštívil třikrát za účelem umělého oplodnění, přičemž se zdržel asi 8 měsíců v roce 2012, asi rok v roce 2014 a asi 7 měsíců v roce 2016. Sdělila, že má vystudovanou vyšší střední školu v oboru elektrikář, avšak pracovala pouze asi 5 až 6 měsíců v roce 2015 v obchodním centru, jinak získává finanční prostředky od rodičů, jelikož je jedináček. Dále uvedla, že jí osobně v Iráku nic nehrozí, bezpečnostní situace v E. je v pořádku, dvakrát a třikrát týdně se učí česky, v současnosti nepracuje, peníze získává od manžela a nemají žádné úspory. Mimo manžela nemá v Česku žádné příbuzné, pouze bratři manžela žijí v Holandsku. Konstatovala, že nemá informace, jak jinak by si mohla pobyt v Česku legalizovat. Její zdravotní stav je dobrý a i přes umělé oplodnění není těhotná.
14. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Údaje o zemi Irák – Mezinárodní organizace pro migraci 2018, Informaci Amnesty International – Irák ze dne 22. 2. 2018, zprávu Svoboda ve světě 2018 – Irák – Freedom House, leden 2018, Informaci MZV ČR, č. j. 133066/2018-LPTP, ze dne 6. 11. 2018 – Irák, Informaci OAMP ze dne 18. 3. 2019 – Irák, Informaci ČTK: *Bezpečnostní situace v Iráku je zralá pro návrat uprchlíků* z 18. 12. 2018 a Informaci OAMP ze dne 1. 6. 2018 – Irák. Z protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany vyplynulo, že žalobce se s obsahem podkladů nechtěl seznámit, ani se k němu vyjadřovat, a konstatoval, že nechce navrhopvat nové důkazy, ani uvádět nové skutečnosti a informace.
15. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

16. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
17. Dle § 53a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany hrozí vážná újma (§ 14a), nejméně však na 1 rok; na stejnou dobu se uděluje doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. Osobě požívající doplňkové ochrany je povolen pobyt na území po dobu stanovenou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.
18. Dle § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.
19. Soud se nejprve zabýval námitkou nedostatečného zjištění skutečného stavu věci. Z předloženého správního spisu a z napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých samotným žalobcem v žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a v protokolu o pohovoru k této žádosti, ze správního spisu k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který obsahuje rovněž protokol o pohovoru s manželkou žalobce, a z výše uvedených zpráv o bezpečnostní a politické situaci a úrovni dodržování lidských práv v Iráku. Z uvedeného vyplynulo, že žalobce o prodloužení doplňkové ochrany žádal výhradně z důvodu obavy, že jej v Iráku pronásleduje kmen jeho manželky, neboť příslušníci tohoto kmene nesouhlasí se sňatkem žalobce a jeho ženy.
20. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58, který je dostupný na www.nssoud.cz, „řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“ V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval předpoklady udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a dospěl k závěru, že uvedené podmínky

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

doplňkové ochrany žalobce nesplňuje, neboť situace žalobce se změnila. Žalobci byla doplňková ochrana původně udělena, jelikož v zemi jeho původu probíhal ozbrojený konflikt takového charakteru, že jeho důsledky bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu. Jak však plyne z výpovědi samotného žalobce, po udělení doplňkové ochrany navštívil opakovaně zemi původu, neboť tam žije jeho manželka a pokoušeli se o umělé oplodnění. Manželka žalobce vypověděla, že žalobce strávil v E. 8 měsíců v roce 2012, téměř celý rok 2014 a 7 měsíců v roce 2016. Manželka žalobce rovněž uvedla, že bezpečnostní situace v E., v místě bydliště rodičů manželky žalobce, je v pořádku, jí osobně žádné nebezpečí v Iráku nehrozí a o prodloužení doplňkové ochrany požádala pouze proto, aby zde mohla být se svým manželem, jenž v Česku žije již třináct let. Současnou zlepšenou bezpečnostní situaci v Iráku potvrdil rovněž Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38, www.nssoud.cz, kde konstatoval, že v Irácké republice v současné době, po porážce teroristické organizace Islámský stát, neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ohledně bezpečnostní situace v Irácké republice v usnesení ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 Azs 46/2019 - 59, konstatoval, že „*situace v zemi není zcela stabilizovaná a stále zde dochází k páchání násilí i na civilistech, nicméně z nich nelze dovodit, že by se jednalo o tzv. totální konflikt.*“ Soud se tudíž ztotožnil s hodnocením žalovaného, že v zemi původu žalobce došlo ke zlepšení bezpečnostní situace do té míry, že žalobci již nehrozí po jeho návratu do vlasti riziko ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, tedy z důvodu, pro který mu byla doplňková ochrana udělena.

21. Zjištěný skutkový stav je nutno posoudit jako dostatečný, neboť žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí o tom, zda špatná bezpečnostní situace v Iráku a z toho plynoucí hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu nadále trvá. Přihlédl k tvrzením žalobce, důkazy vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů žalobci prodloužení doplňkové ochrany nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Soud hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný a napadené rozhodnutí za dostatečně odůvodněné ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Z uvedeného důvodu považuje žalobcem vznesenou námitku za nedůvodnou.
22. Soud přdestírá, že ačkoli smyslem doplňkové ochrany je poskytnout žadateli ochranu, není tím myšlena ochrana před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Doplňková ochrana jako právní institut je jednou z forem mezinárodní ochrany, nicméně nelze jej považovat za univerzální nástroj sloužící k poskytování ochrany před bezprávným postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí doplňkové ochrany jsou zákonem poměrně úzce vymezeny a pokrývají pouze určitou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou uznávána nejen v mezinárodním, ale i vnitrostátním kontextu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46, dostupný na www.nssoud.cz).
23. Pro aplikaci § 14a zákona o azylu je třeba zkoumat, zda žalobce splňuje zákonem stanovená kritéria. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62 (dostupný na www.nssoud.cz), je k udělení doplňkové ochrany potřeba kumulativně splnit následující podmínky: „*Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu brozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.*“ Žalovaný se při posuzování žádosti zaměřil především na Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

třetí podmínku, tj. zda žalobci hrozí v případě návratu do Iráku vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

24. Soud uvádí, že v daném případě žalovaný nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že u něj již pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplývaly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě těchto skutečností hrozí v případě jeho návratu do Iráku vážná újma v podobě vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Iráku, které jsou součástí správního spisu, na skutečnosti uvedené žalobcem během pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a na skutečnosti, které uvedla jeho manželka během pohovoru k její žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, že tomu tak v případě žalobce rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil. Soud nepopírá, že situace v Iráku je složitá a nestabilní, což plyne jak ze zpráv, které jsou součástí správního spisu, tak z článků, které soudu doložil žalobce. Nicméně to nic nemění na faktu, že v současné době žalobci v případě jeho návratu do Iráku nehrozí vážná újma v podobě vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
25. Žalobce svým dlouhodobým a opakovaným pobytem v E., kde jej navštívili též jeho rodiče a kde žije jeho žena a její rodiče, v době, kdy mu byla udělena doplňková ochrana, vyvrátil svou žalobní námitku, že by jej pronásledoval kmen jeho manželky a že by usiloval o jeho život. Jestliže žalobce dlouhodobě pobýval v E. společně se svou manželkou a jejími rodiči, kteří jsou příslušníci kmene, jenž má žalobce pronásledovat a od kterého prostřednictvím rodičů manželky obdržel slovní výhrůžky, nelze hovořit o tom, že by se jednalo o relevantní důvody pro prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany. Za dobu, po kterou žalobce pobýval v Iráku, nic nebránilo kmeni, který jej měl pronásledovat, aby žalobce vyhledal, neboť žalobce nežil v E. v žádném utajení. Tím, že se daný kmen žalobce za dobu jeho dlouhodobého pobytu v Iráku nepokusil kontaktovat, svědčí o tom, že obava z pomsty tohoto kmene není opodstatněná. Je nutno zdůraznit, že příslušníci kmene jeho manželky, kteří mají být původci obav z pronásledování žalobce, jsou soukromé osoby, a nelze proto ani konstatovat, že by jeho problémy byly způsobeny, podporovány nebo trpěny státními orgány Irácké republiky. Žalobce se se svými problémy ani neobrátil na orgány irácké policie, a nelze proto hovořit, že by irácké státní orgány nebyly schopné řešit jeho případné problémy s příslušníky kmene jeho manželky.
26. K případné legalizaci pobytu žalobce na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu, tedy i doplňkové ochrany a jejího případného prodloužení, je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon o pobytu cizinců, jehož institutů může žalobce využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-55, dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců.

27. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku I. zamítl.
28. Současně s tím v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. listopadu 2019

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.